

Hillerød Hospital
Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling

Nakkefoldsskanning og risikovurdering for Downs syndrom

REGION

Information om doubletest og nakkefoldsskanning - en risikovurdering for Downs syndrom (mongolisme)

Før du får foretaget nakkefoldsskanning og doubletest, er det vigtigt, at du føler dig godt informeret. Det er vanskeligt at forholde sig til, hvad risiko for Downs syndrom hos dit foster betyder. Vi vil derfor opfordre dig til at læse denne pjece. Du kan læse mere detaljeret i Sundhedstyrelsens hæfte ”Risikovurdering og fosterdiagnostik”, som fås hos din egen læge eller kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk

Doubletest og nakkefoldsskanning

Alle gravide får hos egen læge tilbudt en vurdering af risikoen for Downs syndrom hos fosteret. Undersøgelsen består af en blodprøve fra dig (doubletest) og en skanning af fosteret (nakkefoldsskanning). Tilsammen kan disse to undersøgelser, når de kombineres med din alder, finde omkring 90 % af fostrene med Downs syndrom.

Hvad er Downs syndrom (trisomi 21)?

Downs syndrom skyldes oftest et ekstra kromosom 21. Det er den hyppigste medfødte årsag til psykisk udviklingshæmning. Downs syndrom indebærer et karakteristisk udseende og hos en del desuden misdannelser (hyppigst af hjertet og mave-tarm-kanalen) og andre problemer, eksempelvis med synet. Du kan finde mere information om Downs syndrom på Landsforeningen Downs Syndroms hjemmeside www.downsyndrom.dk. Risikoen for Downs syndrom hos fosteret stiger med den gravides alder, men også yngre kvinder har en risiko.

OM UNDERSØGELSERNE

Doubletest

Blodprøven kaldes en doubletest, da der bliver målt koncentration af *to* stoffer, der dannes i moderkagen. Niveaue af de to stoffer er oftest anderledes i graviditeter, hvor fosteret har Downs syndrom. Resultatet af blodprøven kan altså hjælpe med til at vurdere risikoen for, at fosteret har Downs syndrom. Blodprøven bliver taget hos din egen læge og kan tages i perioden fra 8 uger + 0 dage til 13 uger + 6 dage. Det er vigtigt, at prøven er taget, inden du kommer til nakkefoldsskanning, så vi har resultatet og kan give dig den endelige risikoberegning ved skanningen.

Nakkefoldsskanning

Alle fostre har i den tidlige graviditet en væskeansamling i nakkeregionen, som kaldes nakkefolden. Hos fostre med Downs syndrom er denne nakkefold oftest mere udtalt end hos raske fostre. Tykkelsen af nakkefolden kan altså være med til at belyse risikoen for, at fosteret har Downs syndrom. Nakkefolden kan måles ved ultralydsskanning i perioden fra 11 uger + 1 dag til 13 uger + 6 dage. Skanning og risikovurdering foretages af specialuddannede jordemødre og sygeplejersker. Både blodprøve og ultralydsskanning er ufarlige for dig og fosteret.

Billedkvaliteten/oversigten kan være nedsat pga. ardannelse, overvægt og måden barnet ligger på.

Risikovurdering

Nakkefoldens tykkelse og doubletesten indgår sammen med din egen alder i den samlede risikovurdering. Hvis resultatet af doubletesten foreligger ved nakkefoldsskanningen, kan vi beregne den endelige risiko. Det er vigtigt, at du er klar over, at undersøgelserne ikke giver et endeligt ja/nej svar, men kun viser, hvor stor risikoen for at få et barn med Downs syndrom er. Kun en moderkage- eller fostervandsprøve kan med sikkerhed afgøre, om fosteret har en kromosomafvigelse.

Risikovurderingen kan hjælpe os med at vurdere, om der er grund til yderligere undersøgelser. Hvis risikoen bliver lavere end 1:300, er der ingen grund til yderligere undersøgelser (udover den tilbudte rutinemæssige gennemskanning i 18–20 uger), og du får ikke tilbudt moderkage- eller fostervandsprøve. Kun hvis risikoen er højere end 1:300, fx 1:200, får du tilbudt moderkage- eller fostervandsprøve efter samtale med en læge.

Bivirkninger

Der er ingen dokumentation for bivirkninger, skadevirkninger eller komplikationer / risici ved ultralydsskanning.

Ledsager til skanningen

Det er en god idé, at have **en voksen ledsager med**.

Skanningen kræver ro og koncentration, så vi henstiller til, at du ikke tager børn med. Det gælder også, hvis dine børn er syge, og du har pasningsproblemer. Du er i så fald velkommen til at ringe og få en ny tid. Hvis skanningen mod forventning skulle vise noget unormalt, kan det være svært at rumme situationen og samtidig tage sig af et barn.

Der kan ikke videfilmes på stuen, men der er mulighed for at købe ultralydsbilleder. Husk at medbringe din vandrejournal.

Er du i tvivl om noget?

Hvis du har spørgsmål til skanningen og risikovurderingen, er du velkommen til at kontakte en af vores sonografer mandag og torsdag kl. 10:30-12:00 på telefon 48296239. Du kan også læse mere på vores hjemmeside www.hillerodhospital.dk/baby

Egne noter

Det kan være en god idé at skrive dine spørgsmål og tanker ned på forhånd, så du husker at få spurgt under undersøgelsen

---

Kontaktinformation:

Svangreambulatoriet

Telefon: 48294884

Telefontid: Mandag-torsdag, kl. 10-12 og kl. 14-15,
Fredag kl. 10-12

Læs mere om Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling på
hjemmesiden www.hillerodhospital.dk/gynaekologi-obstetrik